

Steeds minder mensen kiezen voor het ambacht van schoenmaker. In tijden van crisis hebben de vakmannen het drukker dan ooit. Meesterschoenhersteller Paul Harmsen (44) uit Hilversum is dit jaar tien jaar zelfstandig schoenmaker. „Sommige schoenen heb ik al twintig keer verzoold. Ze blijven mooi.”

Interview

Verliefd op schoenen

Susanne van Velzen
s.vanvelzen@hollandmediacombinatie.nl

Hilversum * Drie paar zwarte lakschoenen staan in het rek te glimmen als een spiegel. Prada en Louis Vuitton staan in de binnenzool gedrukt. Het zijn de schoenen van Gordon. Hij moet vanavond een tv-show opnemen. Zijn styliste komt ze straks ophalen. „Ze moesten even goed opgelapt worden. Ik krijg de mooiste schoenen binnen. Heerlijk om te herstellen. Geweldig om het opgewonden gezicht te zien als ik iemands lievelings-schoen weer als nieuw heb gekregen. Ik geef ze een cadeautje in handen, zo voelt het. En de kunst is om de voetafdruk in tact te laten. De schoen lijkt nieuw maar voelt vertrouwd. Je moet ze niet opnieuw in hoeven lopen.” De ogen van Paul Harmsen fonkelen als hij over schoenen praat. Voorzichtig pakt hij een herenschoen uit het rek. Zijn stevige handen lijken het gladde leer haast te aaien. Hij draait de schoen om. „Hier word ik blij van. Een nieuwe zool van leer, op eikenschors geloid. Een proces dat zes tot negen maanden duurt. Ik lak de zolen

altijd, daar krijgen ze de chique teaklook van. En aan de rechterbinnenzijde van de hak maak ik een schuin hoekje. Dat is iets van vroeger. Toen mannen hun pantalons nog tot op de hak droegen. Door dat schuine hoekje bleef hun broekspijp niet achter de zool haken.”

Crisis

Zo'n 25 tot 30 paar schoenen herstelt Harmsen elke dag in zijn schoenmakerij aan de Herenstraat in het centrum van Hilversum. Van stikwerk of een nieuwe hak tot totale revisie van een schoen. Wekelijks rekt hij op een speciale machine uit begin vorige eeuw tientallen paren laarzen en schoenen een maatje op. „Oprekken loopt storm sinds mensen via internet schoenen kopen. Ze passen niet en vinden terugsturen te veel gedoe of vergeten het.” De schoenmaker heeft het drukker dan ooit. „In crisistijd floreren wij. Mensen laten hun oude schoenen nog maar een keer opknappen. Met regelmatig onderhoud kan een goede schoen ook makkelijk twintig jaar mee. Ik heb klanten waar ik de schoenen al twintig keer van verzoold heb. Ze blijven mooi.” In het pand van Harmsen in de

„Opgelapte schoenen zien eruit als gloednieuw, maar voelen oud en vertrouwd.”

Herenstraat zit sinds 1932 een schoenmakerij. In dat jaar begon Planjer er zijn zaak. Na de oorlog zetten de gebroeders De Nijs en vervolgens de familie Voorn het bedrijf voort. Paul Harmsen trad in 1993 bij Voorn in dienst. In 2005 nam hij de zaak over. Hij runt de schoenmakerij met echtgenote Sandra. Harmsen werd 44 jaar geleden

geboren boven schoenmakerij Super-Largo van zijn opa aan de Veerstraat in Bussum. „Ik viel voor het vak toen ik een paar western-laarzen liet verzolen en ze als nieuw terug kreeg. Ik was 16 en zwaar onder de indruk.” Hij volgde de vakopleiding tot schoenhersteller in Den Bosch en leerde het vak bij Leo Maas in Laren. Van hem kreeg Harmsen zijn eerste paar

Brogues. De klassieke gaatjes-schoen met de w-vormige kap op de neus. Het model waar hij nog elke dag op werkt. „De lekkerste schoen die ooit gemaakt is. Het voetbed is geweldig. Ik voelde me bezwaard toen ik dat paar kreeg van mijn baas. Driehonderd gulden waren ze. Hij zei 'maak je niet druk, die verdien ik zo terug want je bent elke dag een uur langer fit

door die schoen'. Het klopt. In Brogues sta je stil en stevig. Op een sportschoen sta je de hele tijd te bewegen. Dat is vermoedend.” Harmsen zwerft bij Nederlands fabrikaat. Van Bommel, Greve. „Natuurlijk zijn Italianen mooi en van mijn baas. Driehonderd gulden waren ze. Hij zei 'maak je niet druk, die verdien ik zo terug want je bent elke dag een uur langer fit

niet de kwaliteit. De schoenmaker is liehebber van de klassieke methode waarop Van Bommel al honderd jaar schoenen maakt. „Ze stikken op de zogeheten goed-yearwijze. De randen worden vastgemaakt aan het bovenleer. IJzersterk. De holle ruimte tussen binnen- en buitenzool wordt opgevuld met kurk. Dat zorgt voor een zacht voetbed en laat zweet door, waar-

door een schoen sneller droogt en langer mooi blijft. Vocht is de grootste vijand van leer.” Een hoogbejaarde man schuift de schoenmakerij binnen. „Nieuwe zolen?” Eigenlijk hoeft Paul Harmsen de vraag niet eens te stellen. „Hij loopt elke dag hele stukken. Slenkert vooral. Hij komt elke maand voor nieuwe zolen.”

FOTO'S STUDIO KASTERMANS/MAJORIE MEINEMA

Interview

‘Brogues, de lekkerste schoen ooit gemaakt’

Zo blijven schoenen mooi

- * Draag nieuwe schoenen de eerste paar dagen 2 à 3 uur. Op het moment dat schoenen en voeten aan elkaar gewend zijn, kunnen deze de hele dag worden gedragen.
- * Laat schoenen, na een dag dragen, minstens 24 uur rusten.
- * Gebruik altijd een schoenlepel bij het aantrekken van de schoenen.
- * Maak bij het uittrekken van veterschoenen de veters eerst op alle plaatsen los.
- * Gebruik na het uittrekken van de schoenen (ook als ze nat zijn) schoenspanners.
- * Laat natte schoenen liggend op de zijkant drogen.
- * Veeg schoenen na het dragen schoon en poets ze met schoen-crème.
- * Wrijf schoenen dun in als ze langere tijd niet worden gedragen en berg ze, bij voorkeur in een zakje, staand op de zool, op in de schoendoos.
- * Leen schoenen (zeker maat-schoenen) niet uit.

Helemaal af, een riem passend bij een schoen.

Leren zolen zijn oersterk.

Zolen in alle kleuren.

Paul Harmsen zwerft bij Nederlandse schoenen.

Finishing touch: gelakte zolen